

Tajno poročilo o katastrofi v Pearl Harborju objavljeno

Bogat rudnik bakra je sporno jabolko med Francijo in Jugoslavijo

Francoski kapitalisti zahtevajo zaplenjeni rudnik nazaj; Anglija bo zahtevala vrnitev rudnika v Trepči

PARIZ, 27. avg. — Iz zanesljivih virov se doznava, da je francoska vlada naročila svojemu novemu poslaniku v Beogradu, da pri jugoslovanski vladi nujno protestira proti neodškodovani nacionalizaciji od francoskega kapitala lastovanega bakrenega rudnika Bor, ki je največji rudnik bakra v Evropi, čigar vrednost se ceni okrog 42 milijonov dolarjev.

Kakor se razume, namerava Francija to vprašanje predložiti prvi konferenci zunanjih ministrov velike petorice, ki se bo v kratkem sestala v Londonu. Iz drugih virov se poroča, da bo britska vlada vložila slični protest radi nacionalizacije britsko-kontroliranih rudnikov svinca in čina v Trepči od strani jugoslovanske vlade.

Slučaji se pripisuje važnost radi drugih lastnin

Tukajšnji finančni interesi pravijo, da ti protesti niso važni samo na sebi, temveč da se bo njih izid opazovalo tudi kot preizkušnja glede drugih zavezniških lastnin in koncesij v do- navskih in balkanskih državah, radi bakra, čina in svinca v Bolgariji, jekla v Jugoslaviji in drugih interesov na Poljskem in Ogrskem.

Ko so Nemci vdrl v Jugoslavo, je bilo okrog 60 procentov delnic bakrenega rudnika Bor, katerih vsaka se smatra vrednim 3.500 frankov, v francoski okupirani coni. Na zahtevo Pierre Lavalja so bile te delnice izročene Francu Neuhausenu, ki je bil nemški ekonomski diktator v Jugoslaviji in upravitelj rudnika Bor.

Toda v smislu sporazuma, ki je bil napravljen 5. januarja 1943 med Združenimi narodi, se prišli pnenos delnic sovražniku označil za nelegalen, in delnice v rudniku Bor postanejo lastnina francoske državne zakladnice, dokler se ne vrnejo lastnikom.

Kakor se razume, želi vlada delnice prodati prvotnim lastnikom po ceni, po kateri so jih bili prišljeni prodati in obdržati izkupiček v blagajni.

Kongres ni zadovoljen s poročilom o Pearl Harborju; zahteva zaslišanje

WASHINGTON, 29. avgusta — Vprašanje, kako je prišlo do katastrofe v Pearl Harborju, z objavo poročila armade in mornarice očitno še ni zaključeno.

Nocoj so člani kongresa prisel na dan z zahtevami na predvojskih procesov in za odreditev javna zaslišanja, pri katerih bodo imeli armadni in mornarični častniki, ki so v poročilu kritični, priliko povedati svojo

Med člani kongresa obstoja občutek, da še ni prišla na dan vsa resnica, da odgovornost za katastrofo še ni dokončno ugo-

300 ameriških od l. 1942 pogrešanih mornarjev najdenih

WASHINGTON, 29. avgusta. — Ena izmed misterijev vojne na Pacifiku je bila danes razvozla- na, ko je podpolkovnik Nicol Smith od urada za strateško službo odkril, da je bilo v ne- kem japonskem taboru za vojne ujetnike v Thailandu (Siamu) najdenih 300 ameriških mornar- jev, ki so brez sledu izginili, ko je bila 27. februarja 1942 na Pacifiku torpedirana križarka "Houston".

To je prvo poročilo, ki je od- krilo, da je bil kak del posadke na krovu omenjene križarke re- šen, toda z izjemo naznanila, ki ga je podal polk. Smith, ni o tem uradno nič drugega znane- ga.

Znano pa je, da je pred nekaj tedni pet mornarjev ušlo iz ujet- niškega tabora in se pridružilo gerilcem v Thailandu, ki so ope- rirali pod vodstvom zastopnikov urada za strateško službo. Ti mornarji so prinesli prvo poro- čilo o rešenem delu posadke.

Polk. Smith je izjavil, da bo- do ameriške sile v teku nekaj dni pripeljale preživele mor- narje iz tabora, med tem pa se tja pošilja živež, zdravilne in bolničarke.

NE BO VAJ

Nocoj se ne bodo vršile vaje Mlad. pev. zbora SDD na Wa- terloo Rd., pač pa jutri večer ob navadnem času. Prosi se starše, da opozorijo svoje sino- ve in hčerke, ki imajo vloge, da pridejo gotovo jutri večer na va- je.

POZDRAVI IZ CHICAGA

Iz Chicago, Ill., pošiljajo po- zdrave Frank Virant, Angela Vi- rant, Louis, Frances in Lillian Modic, ki se tamkaj nahajajo na kratkem oddihu. Le dobro se za- bavajte, in srečen povratek!

Novice iz Jugoslavije

(Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta)

Skupščina ne priznava Petrove oblasti

BELGRAD, 11. avgusta.—Na sinočnem zasedanju Provizori- čne Narodne Skupščine je pod- predsednik vlade Edvard Kar- delj v imenu vlade podal sle- dečo izjavo:

"Glede izjave kralja Petra, ki jo je podal po radiju iz Londo- na 8. tega meseca in s katero je odpoklical kraljevske regente, je vlada demokratične federativ- ne Jugoslavije na svoji današnji seji sklenila sledeče: Na podlagi pogodbe med tedanjim predse- dnikom narodnega komiteja osvoboditve Jugoslavije maršalom Titom in premierjem kraljeve vlade drjem. Ivanom Šubašičem, ki je bila sklenjena v Belgradu 1. novembra 1944 in ko so jo ce- lotno odobrile vse velesile—US- SR, Združene države Amerike in Velika Britanija, kakor tudi kralj Peter sam, je kralj prene- sel kraljevsko oblast na kraljev- ske regente z dekretom šte. 54 dne 29. januarja 1945 in iz- danim v Londonu."

Ko je Kardelj prečital omenje- ni dekret v celoti, je nadalje- val: "Na podlagi tega akta, ki ga je podpisal kralj Peter, kakor

Prva lista nem. vojnih zločincev

Hermann Goering je na čelu prvega seznama, ki vsebuje 24 nacijskih vojnih kriminalcev

PARIZ, 29. avgusta.—Fran- coski komunistični list "L'Huma- nite" je danes objavil prvi se- znam nemških vojnih kriminal- cev, ki je bil malo pozneje urad- no potrjen od zavezniške komi- sije za vojno zločinstvo v Lon- donu.

Na čelu seznama stoji bivši nacijski feldmaršal Hermann Goering. Ostali nacijski prvaki, ki bodo prvi posajeni na zatožno klop pred vojaškim sodiščem v Nuernburgu, so sledeči:

Rudolf Hess, Joackin von Rib- bentrop, Robert Ley, Alfred Ro- senberg, Hans Frank, Ernest Kaltenbrunner, Wilhelm Frick, Julius Streicher, Wilhelm Kei- tel, Walter Funk, Hjalmar Schat, Gustav Krupp, Karl Doe- nitz, Baldur von Schirach, Fritz Sauckel, Albert Speer, Martin Borman, Franz von Papen, Al- fred Jodl, Constanti von Neu- rath in Arthur Seyss-Inquart.

Ameriški prosekutor Jackson v Nuernbergu

LONDON, 29. avgusta.—Vr- hovni zvezni sodnik Robert H. Jackson, ki je glavni ameriški prosekutor za procese proti nemškim vojnim zločincem, je danes dospel v Nuernberg, da izvrši končne priprave za masni proces, ki se prične meseca ok- tobra proti Hermanu Goeringu in 23 drugim nacijskim prvaka- m.

To bo prvi tak proces v zgodo- vini in bo ustvaril precedent za poznejše procese proti japo- skim vojnim kriminalcem, kate- re bo zajel general MacArthur.

GEN. MacARTHUR DOSPEL NA JAPONSKO S PADALNO PEHOTO

Gen. MacArthur je danes ob 6. uri zjutraj po japo- nskem času dospel nad japo- nsko zrakoplovšče Atsugi, in gigantni zračni transport se je takoj pri- pravil, da pristane na zem- lji. Masna okupacija Japo- nske se je s tem pričela.

Ob istem času so se ame- riški marini izkrcali na ob- režju Tokidskega zaliva. Prva skupina marinov je stopila na kopno na sever- ni obali zaliva, nasproti ve- like japonske mornariške baze Jukosuka.

Naši fantje-vojaki

K mornarici je odšel 27. avgu- sta Paul Jerina, sin Mr. in Mrs. Krist Stokel, Bonna Ave. Naha- ja se v Great Lakes, Ill. Paul je že tretji sin družine pri morna- rici. Edward Stokel pohaja Uni- shipmen's šolo v Columbia uni- verzij, New York, N. Y., in En- sign Stan Stokel se pa nahaja kot pomožni oficir za popravo na ladji v Filipinih.

Nov grob MARY ŠTAMFEL

Kot smo že včeraj poročali, je umrla Marja Štampel. Rojena je bila v vasi Čaber, fara Draga, ter je bila tri leta stara, ko so jo starši pripeljali v Ameriko. Po- leg soproga Antona, doma iz Oselnice, zapušča tukaj dva si- nowa, Franka in Pvt. Andreja, ki je bil na fronti ranjen ter se sedaj zdravi v Crile vojaški bol- nišnici, dva brata, John in Jo- seph Wolfe, štiri sestre: Mrs. Julijo Novak, Mrs. Vero Benči- na, Mrs. Katharina Dolinar in Miss Emmo Wolfe, ter tri vnu- ke. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 7.30 uri iz pogrebne- ga zavoda A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62 St., ter ob 8. uri v cerkev sv. Vida in nato na Cal- vary pokopališče.

NA OBISKU

Mrs. Mary Vouk je prišla iz Detroita, Mich., na dvo-tedenski obisk k svoji sestri Mrs. Frances Legat, 6922 Hecker Ave. Njeno deklško ime je bilo Medved in je svoječasno živela v Cleve- landu. V Detroit se bo vrnila v nedeljo. Dobrodošla!

SEJA PODR. ŠT. 39 SANS

Jutri, v petek ob osmih zve- čer se vrši seja podružnice št. 39 SANSa v Slovenskem narod- nem domu na St. Clair Ave. Na- vzočnost društvenih zastopni- kov in ostalih članov, ki se zani- majo za napredek te organizaci- je, je zaželjiva.

NA OBISKU PRI SESTRI

Mr. in Mrs. Frank in Joseph- ine Turšič iz Toledo, Ohio, sta se pred nedavnim nahajala na obis- ku pri družini Mrs. Mary Potoč- nik, 1031 E. 141 St., ki je sestra Mr. Turšiča. Ž njima je bil tudi njiju sin Frank, ki se je nahajal na dopustu, potem, ko je prišel iz evropskega bojišča. Upamo, da so se dobro zabavali v metro- poli!

Gen. Marshall in bivši drž. tajnik Hull nosita delno odgovornost, trdi poročilo

WASHINGTON, 29. avg. — Predsednik Truman je danes dal v javnost polno poročilo katastrofe, ki je zadela Zed. države v decembru 1941 v Pearl Harborju. To poro- čilo, katerega je sestavila posebna armadna in mornarič- na preiskovalna komisija, med ostalim ostro kritizira ge- nerala George C. Marshalla, načelnika armadnega štaba, in polaga del odgovornosti za ameriško nepripravljenost, ko je udarila Japonska, tudi na rame bivšega državnega tajnika Cordella Hulla.

Ostali prvaki, ki so tarča kri- tike v obelodanem poročilu, so major general Leonard T. Gewrow, takratni šef oddelka za vojne načrte, major general Walter C. Short, takratni po- veljnik v Pearl Harborju, pod- admiral Husband E. Kimmel, takratni mornarični poveljnik v Pearl Harborju in admiral Har- rold R. Stark, načelnik za mor- narične operacije ob času napa- da.

Poročilo objavljeno na častniški konferenci

Poročilo, katero je bilo drža- no tajno skozi vso vojno, ker se je smatralo, da bi njegova ob- java koristila sovražniku, je predsednik Truman obelodanil danes na nenadoma sklicani ča- sniški konferenci.

Predsednik je obenem dal v javnost izjavo vojnega tajnika Stimsona, v kateri je branil gen. Marshalla pred kritiko v poro- čilu. Predsednik Truman je v tej zvezi rekel, da se pridružuje Stimsonovemu mnenju in da ge- nerala Marshalla ne smatra v nobenem oziru odgovornim.

Na izredni časniški konferen- ci so stali okrog predsednika Trumana vojni podtajnik Pat- terson, mornariški tajnik For- restal, državni tajnik Byrnes in admiral Leahy.

Poročilo vojnega departmen- ta ne vsebuje nobenih priporo- čil, medtem ko poročilo mor- narice priporoča, da naj bi se admiralu Kimmelu ne poverilo nobene pozicije, ki zahteva ra- bo "višje razsodnosti." Isto pri- poročilo je bilo podano glede ad- mirala Starka, ki je bil kmalu po katastrofi v Pearl Harborju premeščen v evropsko vojno zo- no.

Štiri obtožbe naperjene proti generalu Marshallu

Kritika proti gen. Marshallu kot načelniku generalnega ar- madnega štaba se opira na štiri specifične razloge. Bistvo kriti- ke proti njemu pa je, da ar- madnim poveljnikom v Pearl Harborju ni poslal svaril, ako- ravno mu je bilo znano, da je napetost med Zed. državami in Japonsko dosegla točko, ko utegne vsak čas izbruhniti voj- na.

Poročilo pravi, da je gen. Marshall dan pred japonskim napadom vedel, da utegnejo Ja- ponci udariti, da pa ni storil ni- česar, kar bi postavilo armad- ne sile v Pearl Harborju na stražo.

Vojni tajnik Stimson je v tej zvezi izjavil, da kritika proti gen. Marshallu izvira iz "napač- nega pojmovanja funkcij, kate-

re je imel gen. Marshall kot na- čelnik armadnega štaba."

Zakaj je kritiziran bivši državni tajnik Hull

Kakor znano, se je v času, ko so Japonci napadli Pearl Har- bor in zadali ameriški mornari- ci na Pacifiku strahovit udarec, nahajala v Washingtonu Japo- nska misija. Tej misiji, pravi po- ročilo, je državni tajnik Hull koncem novembra predložil vr- sto zahtev kot pogoj za izrav- navo razlik med Ameriko in Ja- ponsko.

Bistvo teh zahtev je bilo, da se mora Japonska umakniti iz teritorijev, katere je iztrgala na Daljnem vzhodu. Hull bi moral vedeti, da Japonska lahko zahteve smatra za ultimatum in bi bil moral o tem obvestiti armado in mornarico, ampak on tega ni storil.

Armada in mornarica nista bili pripravljeni na vojno

Poročilo tudi odkriva dejstvo, da sta armada in mornarica ob- vestili tajnika Hulla, da potre- bujeta najmanj tri meseca ča- sa, predno bosta pripravljeni za oboroženo akcijo na Daljnem vzhodu. Državni departmet je bil opozorjen, da je bila tedaj japonska mornarica na Pacifi- ku močnejša od ameriške, ker se je del ameriške mornarice nahajal na Atlantskem oceanu.

V nobenem izmed objavljenih poročil se ne zahteva, da bi se katerega izmed armadnih ali mornaričnih prvakov postavilo pred vojaško sodišče. Odgovor- ni poveljniki, z izjemo gen. Mar- shalla, ki je tarča kritike, so bili od tedaj odstavljeni oziro- ma poslani v pokoj.

LEWIS IN GREEN PRIPOROČATA VIŠJE MEZDE, KRAJŠE URE

WASHINGTON, 29. avgusta —Včeraj sta izpričevala pred kongresnim odsekom John L. Lewis in William Green, ki sta priporočala zvišanje delavskih mezd in krajši delovni dan kot sredstvo za preprečenje brezpo- selnosti v povojni dobi.

Pred odsekom je nastopil kot priča v prilog zakonu za polno zaposlenost tudi trgovinski taj- nik Henry A. Wallace, ki je re- kel, da ako privatna industrija ne bo zaposlila ljudi, ki želijo de- lati, bo sistem privatnega last- ništva moral narediti prostor drugačni ekonomski uredbi.

Ta predloga predstavljaja naj- manj, kar se mora napraviti pod obstoječimi razmerami, je rekel bivši podpredsednik, ako se ho- če ohraniti sistem privatnega lastništva.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-13
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po razmašču v Cleveland in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$9.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

POOSTRENJE NOTRANJNH RAZMER NA ČESKEM

Dne 24. t. m. je bilo uradno naznanjeno, da bo sklicana za dan 28. oktobra provizorična narodna skupščina. S tem se bližajo notranje politične razmere na Češkoslovaškem svoji kritični točki. Napetost, ki je nastala, je pred vsem izraz nasprotstva med pripadniki zapadnih demokracij in onimi, ki zagovarjajo popoln preokret v smeri sodelovanja s Sovjetsko unijo.

V isti objavi je bilo tudi naznanjeno, da se bodo vršile volitve za ustavodajno skupščino na podlagi splošne, neposredne in tajne volilne pravice. Odkar je bila Češkoslovaška osvobodjena, je bila vladana z dekreti, toda predsednik Beneš se je uprl proti temu sistemu, katerega bi komunistična stranka rade volje nadaljevala.

"Po prvem septembru ne bom podpisal nobenih dekretov več," je baje izjavil predsednik Beneš nekaterim svojim bližnjim prijateljem. "Ako nam ne bo uspelo sklicati parlamenta, je naša demokracija resno ogrožena."

V to notranjo zadevo pa so vpletene tudi zadeve zunanje politike, ki ustvarjajo težke pomisleke. Eno je svarilo britanskega zunanjega ministra Bevinja proti zamenjavanju ene vrste diktature za drugo v deželah centralne in vzhodne Evrope. Bevinove besede so bile namenjene Bolgariji, toda verjetno je, da so mnogo krive tega, da je prodrla zahteva po narodni skupščini.

Drugo vprašanje je atomska bomba in dejstvo, da je Češkoslovaška ona redkih najdišč uranijuma rude. V bivšem sudetskem zemlji se nahajajo važni rudniki uranija. Komunisti se poslužujejo tega, ko obtožujejo vladu, da se nevarno prijazno obnaša napram zahodnim demokracijam. Trde, da bo Sovjetska unija gledala na to, da ostane Češkoslovaška tesno povezana z njo, ter da bi bilo najbolj pametno ako Čehi pozabijo na svoje zveze z zahodom in se popolnoma okrenejo proti vzhodu.

Znano je, da sovjetski glavni stan smatra, da je Češkoslovaška izredno velike strateške važnosti, ter da ta pozicija ne sme nikdar uiti iz vplivnega predela Sovjetske Rusije. Eden komunističnih prvakov je dejal korespondentu O. N. A., da pomenijo prizadevanja onih češkoslovaških elementov, ki žele usmeriti deželo proti zapadu, "nevaren flirt."

Omenjeni komunistični prvak je razpravljal tudi o rudnikih uranija, in poudarjal njihovo nehadoma povečano važnost. Dejal je, da so močni oddelki NKVD, t. j. sovjetske varnostne službe, nedavno prispeli v Pardubice, železniško križišče, ki leži približno na pol poti med Prago in Pahimovim. V nekaterih drugih krajih ruske okupacijske zone tudi pričakujejo oddelke NKVD.

Četudi komunisti in socialisti niso zmagali v svojih prizadevanjih glede politične organizacije osvobodjene Češkoslovaške, nadaljujejo vendar z največjo energijo svojo borbo za svoj gospodarski program.

Njih poglavitna zahteva je, da se ustanovi državni gospodarski svet, katerega poslovanje naj bi bilo neodvisno od parlamenta. Zahtevajo, da imajo pripasti nacionalizirane industrije državi, ki naj skrbi tudi za njihovo obratovanje. Vsa industrijska podjetja srednje in prve veličine naj bodo nacionalizirana.

Druge stranke želijo, da bi ostala Češkoslovaška v pogledu zunanje politike tesna prijateljica obenem zapadnih demokracij in Sovjetske unije, in trde, da bi ta gospodarski program deželi odtujil prijateljstvo zapadnih sil.

Vsled tega zahtevajo, da naj bo parlament najvišja oblast v državi in kot tak izraz ljudske volje, ter da se ima tej volji podrediti tudi gospodarski svet, ki bi mogel dajati parlamentu le svoje nasvete. Nacionalizacija v tem slučaju ne bi zadela drugih kot le največje industrije in nekatera ključna podjetja.

Komunisti pa trde, da je to le "kamuflača," ter da se za tem naziranjem skrivajo reakcijska stremjenja, ki ogrožajo vse dosežene socialne uspehe.

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

PROGRESSIVE SLOVENE WOMEN OF AMERICA

Ustanovljene dne 4. februarja, 1934.

Inkorporirana dne 27. junija, 1938.

GLAVNI STAN V CLEVELANDU, OHIO

GLAVNI ODBOR "PROGRESIVNIH SLOVENK"

Supreme Board Members of "Progressive Slovene Women of America"

PREDSEDNICA: Cecilija Subelj

I. PODPREDSEDNICA: Agnes Zalokar

II. PODPREDSEDNICA: Millie Bradac

TAJNICA: Josie Zakrajšek, 7603 Cornelia Ave.

POMOŽNA TAJNICA: Joyce Gorshe

ZAPISNIKARICA: Frances Gorshe

NADZORNICE: Jennie Skrl, Anna Pollock, Mary Ster,

Mary Golob

PROSVETNI ODBOR: Justine Pretnar, Mary Vogrin,

Eleanore Klinc, Frances Hudovernik,

Gusti Frančeškin, Mary Zakrajšek

UREDNIKA: Mary Ivanusch, R.F.D. 1, Chardon, Ohio

Zena, izkoristi
 pridobljeno
 svobodo pravil-
 no in korakaj
 z duhom časa
 naprej!

ALI MIR ALI UNIČENJE?

Atomska bomba je takorekoč sunkoma končala to strašno svetovno klanje. Nikakega dvoma ni, da je bilo s tem ohranjenih na milijone človeških življenj. Vendar, če nas to strašno novo orožje ne privede k pameti in zavest, da smo vsi ljudje bratje in da moramo živeti v slogi ter si po bratsko deliti dobrine, katere nam nudi narava s pomočjo novih iznajdb, tedaj nam konec vojne ne bo prinesel nikakih koristi, kajti sledila ji bo nova in strašnejša, v kateri bo uničeno še to, kar je pustila sedanja. Konec sedanje vojne bo tedaj le kratek odmor za pripravo vesoljnega požara, ki ne bo prizanesel nobeni deželi, nobenemu narodu.

Od nas vseh, ki živimo danes je odvisno, bo-li človeštvu zasila zarja nove svobode, blagostanja in sreče ali pa bo razdrobljeno in uničeno do poslednjega živega bitja. Zato se sedaj, ko je napolnilo toliko začetni mir ne smemo niti za trenutek spustiti v malodušje ali brezbrzičnost. Sedaj, ko je velika večina izmed nas preživela že drugo svetovno vojno in torej razumemo vsi več ali manj, kako se delajo vojne in kaj jih povzroča, bomo vsekakor gotovo šli vsi na delo v dobi miru, da preprečimo razmere, iz katerih vojne nastajajo.

Danes prav dobro vemo, da ne gre nobena ura, noben stroj, ako ni sleherni kolešek, sleherni zmet in vijak natančno na svojem mestu. Čim je kje količnik narobe, se stroj ustavi. Isto je z ekonomskim sistemom, z načinom, kako se pretaka po narodnih in mednarodnih ekonomskih žilah ali dovodnicah, denar, živež, ruda, itd. In medtem, ko poznaajo današnji mogotei sveta prav dobro pravila, ki vladajo svet 'strojev, nečemo nič slišati o ureditvi ekonomskega reda ali stroja tako, da bi gladko tekli, in da bi ga nadzirali zmogni veščaki, ljudje srca in razuma, kakor nadzirajo inženirji in tehniki sleherni stroj. Pravijo, da mora biti v ekonomski ureditvi vse tako, kot takrat, ko so naši pradedje še z lesenimi plugi orali. Tiste dalekovidne moze in žene, ki gledajo naprej in skušajo ljudstvo poučiti in izobraziti tako, da bodo v stanu videti in razumeti vse te stvari, blatiijo in smešijo, toda po našem skromnem mnenju, jim ne bo vse nič pomagalo. Danes sta samo dve vprašanji, samo dve poti za ves svet: Ali v življenje? Ali pa v smrt? Druge izbire ni.

Mnogo ljudi meni, da je že prepozno, da bi se iztrgali iz obema smrti in uničenja. Pravijo, da smo z našo srčno in duševno kulturo toliko zaostali za našo umsko kulturo, s pomočjo katere smo se povzpeli do naravnost čudežne višine na znanstvenem polju, da ni nikakega upanja za rešitev pred posledicami. Nam se pa zdi, da če je v nas še dovolj dobrega, če še nismo popolnoma otopeli in oslepli, da

se ravno s pomočjo današnjega radija in današnje brze komunikacije, ki bodo kmalu dosegle sleherni skrito gorsko vasico, sleherni koč, lahko takorekoč čez noč prerodimo in razsvetlamo v toliki meri, da bomo kos velikim vprašanjem današnjega časa.

Treba je le, da gremo z enako vnemo na delo za mir, kot smo delali za vojno, oziroma sedanjemu zmagu. Podprimo dobre časopise, pošljimo pisma odobravanja, govornikom, ki potom radi širijo pravo in pošteno misel, sploh zastavimo svoj vpliv kjerkoli in kadarkoli mogoče za idejo vesoljnega miru in bratstva. Pobijajmo nestrpnost, bodisi versko ali plemensko, pobijajmo sebičnost, grabežljivost v vseh pojavih in oblikah in naučimo se brzdati naše slabosti. Požar sestoji iz malih iskric, povodenj iz kaplje in vojna iz malih grehov, krivic in nedostatkov. Doba, ko človeku ne bo treba več toliko skrbeti za materialni obstoj je pred nami in tedaj bo šele človek živel, kot človek, ki je v resnici ustvarjen po božji podobi.

Dva tisoč let se je človeštvo učilo nauka krščanstva. Danes pa je na preiskunji, da dokaže, če zna ta nauk izvajati v praksi.

Kotiček za zdravje

Kurja očesa

Statistike pravijo, da ima 40 odstotkov ljudi kurja očesa. Kako je to? Kako morajo kurja očesa nastati?

Na vseh delih kože, ki so dostopni pod pritiskom, začne zaradi prevelikega dotoka krvi, stanice hitreje rasti. Tako dobimo nekakšen žulj, ki je pravzaprav le odebelila koža. Ta žulj je lahko majhen ali pa velik, tako da spodnji mehkejši del kože zamre. Tedaj govorimo o kurjem očesu, ki se najpogostejše pokaže v sklepih nožnih prstov in na peti, dostikrat pa tudi na prstih roke (pri ljudeh, ki dosti pišejo) in na komolcih.

Če je nastanek kurjega očesa brez komplikacij, ga v vroči vodi omehčamo in potem izrežemo. Pri tem pa moramo paziti na skrajno čistost ker so primeri zastrupljenja krvi pri takem poslu kaj pogosti. Če se pa kurja očesa gnoje, je treba stopti k zdravniku, da prepreči takšno zastrupljenje.

Najvažnejše je kakor pri vseh boleznih tudi tu, da to nadlego preprečimo, preden jo dobimo. Preprečimo pa jo, če nosimo udobne, spredaj dovolj široke čevlje s pametno peto, da imajo prsti na nogah dovolj prostora in da ni prevelika nagiba. Peta ne sme biti previsoka, da ne drsi noga naprej. Če je potrebno, denimo v čevlje tudi prave vložke.

Za omejitve sladkorne bolezni

Dočim so preje mislili, da na sladkorni bolezni oboleni ne smejo uživati sladkorja in jedi, ki vsebujejo sladkor in škrob (ogljene hidrate) so novejša raziskovanja dognala, da se je treba predvsem vzdržati maščob, ni pa treba omejevati uživanja ogljenih hidratov. Opazovanja pri raznih narodih so pokazala, da n. pr. pri Japoncih redkokdaj nastopa sladkorna bolezen, ker žive od riža. V Zedinjenih državah pa je odstotek sladkorne bolezni jako visok, ker uživa prebivalstvo mnogo mesa in maščob. Meščan pogostejše zbolí na sladkorni bolezni, nego kmet, kar je takisto v zvezi z manjšo uporabo maščob in mesa na deželi. Kdor se torej hoče obvarovati sladkorne bolezni, naj se ne hrani s premastnimi jedmi.

Krožki poročajo...

Pri krožku št. 2 Progresivnih Odkar se je zaključilo s šivanjem obleke za staro domovino, so članice vsepovsod drugod zaposlene. Niti ene ni več videti, da bi brez dela pohajkovala, ker razumejo da je potreba storiti kar največ mogoče, da se doseže in obdrži zopet enkrat mir, dolgo zaželeni mir.

V prodaji U. S. bondov se je v zadnji kampanji odlikovala predsednica krožka, ki je tudi obenem glavna predsednica Progresivnih Slovenk. Imenovala bi lahko vsako posamezno, kako se ji vedno mudi, da stori, kar ji narekuje njena dolžnost. Le pojdite v njih stanovanja in čudili se boste, kako je vse snažno in v redu, pojdite na njih vrtove, kako so skrbno negovani. Nekateri pa se posebno odlikujejo v ročnih delih, kar je nekaj krasnega in se mora dati čast v tem oziru vsem Slovenkam.

Pri krožku št. 2 je včlanjena tudi zelo dobra kuharica, poleg tega, da ima in dela najlepše vzenine. Vselej po seji ima nekaj posebnega za prigrizek in okrepilo. Jaz se le čudim, da je v tej ženi toliko dobre volje in še posebno pa, kako je vse to mogoče za tako majhno članarino. Kmalu bo zopet ugibanje, kaj se bo zopet storilo in priredilo, da se stori več koristnega za izboljšanje današnjih razmer.

Poročevalka.

Gospodinski kotiček

Kis, domače sredstvo za marsikaj

Gospodinje kupujejo v prodajalnah mnogo ostrijo kisa, ki je prirejen iz esence in vode. Ta esenca je zdravju škodljiva. Zato bi se morali posluževati samo vinskega ali sadnega kisa (cider vinegar), ki ga v času sadja lahko pridelamo doma.

Pravi vinski kis ni nič drugega, kakor vino iz grozdja ali sadja, v katerem se je alkohol pod vplivom očetnih gliv predelal v očetno kislino. Ako je vino pod vplivom zraka dalje časa, začne vreti in se skisa. Novo tekočino imenujemo kis.

Kis je bil znan že Rimljanom in Grkom. Že v starem veku so uporabljali kis kot zdravilo, posebno v obliki obkladov, ki lajšajo vročico in drugo. Odkar je leta 1878 Burrow izumil očetno kislino, je kis izgubil nekaj svoje veljave, toda saj ta glivnica tudi vsebuje kisovo kislino in aluminijev oksid.

Kis pospešuje prebavo, ako ga uživamo zmerno na salati in v drugih jedeh in sicer s tem, da draži želodčne sluznice. Sicer je v novem času limonov sok marsikje izpodrinil vinski kis, solno in fosforovo kislino, vendar se tudi še dandanes mnogo uporablja kot hladilno sredstvo. Pri bolnikih z vročico je posebno takomenovana kisova limonada, ki poživlja sluznice izsušene grla, tudi če iz kakršnegakoli vzroka bolnik ne sme piti, je velika olajšava zanj, ako mu izmijemo usta z razredčenim vinskim kisom.

Veliko vlogo igra kis kot prva pomoč pri zastrupljenju z alkoholom, t. j. z nitrovinom ali kalijevim lugom, pepeliko (potash) sodo, in drugo. Kislina kisa paralizira delovanje strupa in takorekoč predstavlja protistrup. Posebno primeren je kis tudi zato, ker je takoj pri rokah, saj ga pač niti v enem gospodinjstvu ne sme manjkati. Nikakor pa ne sme služiti kis za shujšanje, ki lahko povzroči hude notranje poškodbe.

Razen kot notranje sredstvo, je važen kis tudi za vdihavanje. Dognano je, da so delavci, ki delajo stalno v prostorih preplojenih s kisovimi parami, posebnih odpornih proti boleznim sopil. V tovarnah, kjer različne kemične snovi kvarijo zrak, si pomagajo s posebnimi aparati, ki s pomočjo kisove pare čistijo zrak.

Znan je kis tudi kot sredstvo za izpiranje. Ako pri negi zob dnevno uporabljamo za grgranje kis, razredčen z vodo, se sluznice v grlu utrjuje in postane grlo bolj odporno. — Zelo osvežujoče je umivanje z razredčenim kisom po težki hoji, po športu, prijetno olajšanje čustimo, ko smo se umili ali kopali. Prav tako znano je, da kis omejuje izločanje znoja. Vnanje uporabljan, odstranja potence. Dober je kis za umivanje las, ker jih napravi svetlejši in jih okrepi. Ako od sadja zobje otmne, jih obelimo s kisom.

Ponavljam iznova, da ima vsa našeta koristna svojstva le vinski ali sadni kis, nikakor pa ne kis, prirejen iz strupene esence.

In kis v gospodinjstvu? V kuhinji? Na nešteto načinov ga uporabljamo, za snajenje, prirejanje sadja in zelenjave, zlasti kumar in stročnic na razlogo, za različne začimbe, itd. Zelo kisl solata in močno okusna jedi so zdravju škodljive.

Iz "Ženskega sveta" prepišala N. Kalan.

P. S. Danes na dan zmage, ko vsi tudi "Progressivne Slovenke" želijo, da bi po tej vojni, v kateri je bilo toliko življenj uničenih po nedolžnem, naj bi oni v katerih rokah je usoda, oziroma mir sveta, zavrgli vse, kar je vzročila vojne. Vsi vemo, da je človeški razum na zelo visoki stopnji, ker zna toliko ustvariti in vse tudi uničiti. Zato upamo, da bo sedaj znal tudi postaviti pogoje za stalen mir, v katerem bo imelo človeštvo raj na tej zemlji.

Poročilo in zahvala krožka št. 1.

Na naši zadnji seji sem poročila našim članicam o velikodušnosti enega izmed podjetnikov v naši naselbini, namreč Mr. Michaela Son-a. Možno je bilo, da bi se imenovali Son-a Cleaners and Dyers, 406 E. 116 St. in je očistil vso obleko, ki smo jo poslale v stari kraj, krožka št. 1, popolnoma brezplačno. Trikrat smo poslale in zadnjič sem sama videla, da je bilo poln tovorni avto in sicer sukenj, moških in ženskih, vseh nene obleke, itd. Ko sem se odpravila, da plačam račun, je zvela seboj \$100, toda kako prijetno sem bila iznenadena, ko mi je ob vprašanju, kolikšen je račun, odgovoril, da nič, ker je mo srce ne dovolilo računati več sam cent za tak dobrodelen namen, namreč za vojne sirove. Rekel je naj članice krožka prarabimo denar za svoj izlet in zabavo, toda jaz sem mu odgovorila, da bomo podarile ta denar za Jugoslovanski Relif, kar mi je zelo ugajalo. Kadar imate kaj za čistiti, vpoštevajte tako podjetje.

Zahvaljujemo se tudi Mr. Mrs. Maraš, ki sta ves čas to lepo sodelovala in sprejemala obleko, kakor tudi druge pomočnike; delom; dalje hvala Mrs. Perdan, st. ki je poslala toliko obleke, kakor je njena hčeri Mrs. Jeanette Hill. Sploh prisrčna hvala vsem, ki ste kaj pomagali in ta plani nit namen.

Od našega krožka smo poslale na glavno predsednico Progresivnih Slovenk Mrs. Cecilijo Subelj, vsoto \$104.86, kar postavljamo ves denar, kar smo prej imele v tozadevnem pomočnem skladu, v katerega so vspevale članice in naši simpolarji. Hvala lepa vsem.

S piknikom smo imele zelo donarni uspeh in je bilo tudi to lušno. Najprvo se prav lepo zahvalimo članicam krožka št. 3 za tako velik poset in za petje in veselo zabavo, ki oskrbniku Doma, M. C. Starinu in Društvenemu Domu na postrežbo, delavcem na pikniku in sicer Mr. Steve Baraku, ki je bil za točaja in Louisu, ki je bil za delala tako dobro ure, Hvala Johnu Marolitu.

(Dolge na 3. strani)

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

(Nadaljevanje z 2. strani)

Nam je pomagal na mojo prošnjo, Andy Gorjancu, ki nam je bil za voznika, česmo kaj potrebovali v vsem delavkam, članicam krožka — kuharici Johani Perko in njenim pomočnicami — Globočnikovi, Rupnikovi in Starmanovi, kakor tudi hčerki Bashelovi in Tomle-ovi, kakor sploh vsem, ki ste nam pomagali k lepemu uspehu.

O naši zadnji seji, 2. avgusta, moram žal poročati, da udeležba ni bila velika, to pa vsled vročine. Ako bi bile vedele, da nam je Mr. Maras tisti večer pripravil prostor za sejo v neki hišnici, bi se bile gotovo udeležile v velikem številu in z nami prav lepo ohladile. Bolni moram, da smo imele prav dobro sejo in ukrenile marsikaj za naš napredek.

Skenle smo najeti dvorano v februarju, 1946 in bomo poskušale postaviti na oder D. D. dramsko predstavo. Če bomo članice resno zavzele, nam je uspeh zagotovljen, kar je sedaj tako malo kulturnih prireditiv.

Na Slovenskem dnevu 8. julija nam je bila sreča mila in smo bile tretje darilo, namreč darilo svetilko, katero bomo članice vprašane, da tozadej pomagajo, odzvajate se dobro. Prva nagrada bo svetilka, druga "pillow case" ali prekrivala za vzglavne blazine, tretja bo steklenica žganja. Občinstvo nam bo gotovo na roko, ker ve, da "Progresivne" vedno rade pomagajo in darujemo iz naše blagajne za vse koristne stvari.

Sprejele smo zopet eno novo članico in sicer Mrs. Josephine. Iskreno dobrodošla!

Druga članica, jako dobra delavka pri krožku, nas je pa zapustila. Zmožem sta se podala v daljino, sončno Californijo, kjer se bosta za stalno naselila. Ljuba Agnes, članice ti želimo vsoto srečo v tvoji novi okolici. Prav veseli bi bile, ako bi tam med Slovenkami ustanovila nov krožek Progresivnih.

Tusledijo imena darovalk, ki so prispevale v blagajno po našem pikniku, ker se niso mogle udeležiti ali hočejo še dodatno podpreti našo blagajno: Agnes Zalokar \$5.00, po \$2.00: Antonija Tomle, Angela Siskovich, Josie Zajc, Jennie Skerl. Po \$1.00: Jennie Glazar in Emma Janc; dalje Mrs. Frances Krecic in Mr. J. Ivančič iz Miller Ave. — Prav lepa hvala vsem!

Prihodnja seja bo 6. septembra, ko bo gotovo že bolj hladno. Udeležite se torej v velikem številu in vsaka naj pripelje vsaj eno novo članico, da bo naš krožek deležen v tekoči kampanji prve nagrade. Vse na delo!

Bolni sta dve članici našega

krožka in sicer Rose Vuga, ki je bila operirana in Mary Tolar. Obema želimo povratek ljubelega zdravja!

Napredujemo tudi v naraščanju. Pri krožku smo namreč dobile "baby girl"! Mamica je sestra Annie Kristof. Naše čestitke!

Ob zaključku, vas vabim še enkrat vse na prihodnjo sejo, da boste dobile knjižice za imenovane tri nagrade in mi tako prihranile veliko dela. Na svidenje!

Frances Wolf, poročevalka.

Pismo iz Greenwooda

Draga prijateljica:

Čitala sem tvoj dopis na naši strani in sem bila res vesela, da si se tudi ti pripravila k pisanju. Ko sem čitala dopis, se mi je ravno tako zdelo, kot da bi osebno govorila s teboj. Edino kar sem bila razočarana je to, da nisi nič omenila o svojem vrtu. Stori to prihodnjič. Kot mi je povedala moja svakinja,

Paula Klinc, ima ga. Candon zelo lep vrt. Zelo bi me veselilo, ako bi ga hotela sama malo opisati.

Oh ja, Paula je bila pri nas en dan in pol. Oplela mi je vse moje jagode, zelje in paradižnike. Takoj čez dva dni sem nabrala malo škodljivo jagod. Preješe dihati niso mogle, tako so bile zaraščene s plevelom.

Jaz sem bila tako zaposlena s spravljanjem mrve, da za vrt niso preostali časa in tako se je plevel precej opogumil in poglajal z vso svojo plodovitostjo; pa s pomočjo Paule in njene motike, je kmalu izginil. Eno popoldne nam je pomagala tudi pri ovsu. Trudna je bila, pa se ni podala. Samo govorila je: "Ta zrak in to sonce, je za me! Vsa bolezen je kar izginila".

Menda bo še parkrat prišla tu gori na obisk, pa jo boste izgubile v Clevelandu.

Mislím, da mi ne bo naša Mary (urednica) štelá v zlo, ako se g. Steblaju iskreno zahvalim za tako dober nasvet.

V resnici g. Steblaj, nasvet je izbojen, samo volje ni zadosti. Pa vendar kako? Ko gre človek na vrt in si nabere svežih jagod, jih bo vsekakor obil s svežo smetano, kot treba in ne s posnetim mlekom! Saj tako, sem brala v slovenski kuharici.

In glede žganecv! Kako vendar naj jih kuham? — V prvi vrsti je moka zelo redina in drugič, moram iti v mesto po njo, medtem, ko mi letajo po kmetiji mladi petelinčki in se mi kar srce smeje, ko gledam njih lepa bedra! Prašički tudi tako lepo rastejo in šunke se tako lepo razvijajo in debelijo pred mojimi očmi, da bi bila kar sramota zmleti jih v klobase. So kar veliko bolj okusne skuhane in zadnje pol ure prepečene z rujavim sladkorjem! In dragi prijatelj, kaj je lepšega na svetu, kot delati šestnajst ur na dan in po delu lep krožnik svinjine s pečenim krompirjem, poleg pa sveže kumare, pripravljene v kisu. Poleg tega pa še bučni paj (pumpkin pie) s stepenogosto smetano in škodljivo kave s svežim mlekom!

G. Steblaj, iskrena hvala za nasvet ali vendar, ako bi se hotela ravnati po istem vsprico trudapolnega dela in vseh dobričin okoli mene, bi se mi lahko osli smejali, kar po domače povedano.

Veste kaj, g. Steblaj, ravno sem čula po radio oznanjeno, da se lahko ustavite na gasolinski postaji in ukažete: "Fill it up!" — Kravice dajo dosti mleka, petelinčki so zelo krotki, prašički so še živi, ali v kleti imam konservirano zelo okusno svinjino in sedaj, ko mi je pa še Paula oplela jagode, bodo pa še te lahko za priboljšek. — Torej dragi prijatelj, — "Come and get it!"

Ko sem čula na radio, da je vojna končana, se mi je zdelo ravno tako, kot da bi se mi velika plast ledu odtalila od srca. Akoravno nimam sina pri vojaki, vendar sem vesela, draga prijateljica, da bo tvoj ljubljani otrok prišel domov. Jaz in Ančka Zajc bova pa samo sanjale in se počutile vesele, da je

vsaj tebi sreča mila, in se ti bo želja izpolnila.

Zadnji teden smo se ustavili pri g. Lamovcu. Je udevec že vrsto let in upravlja kmetijo s pomočjo enega sina. Ko pride na tja, poseže g. Lamovec na polico in prinese s tresočo roko brzojavko od vojaških oblasti, v kateri mu je naznanjeno, da je njegov najmlajši sin zdrav in da se nahaja na Japonskem kot ujetnik. Solze so tekale po razoranem licu sedemdesetletnega očeta ali bile so solze veselja. Dejal je: "Poglej, Albin, štiri leta so potekla, odkar je bil pogrešan ob pohodu na Bataan. Štiri dolga leta smo žalovali za njim, sedaj pa ta vesela novica!" In mož kar ni mogel ustaviti solz.

Draga prijateljica, to so novice, katerih je veselo srce, akoravno so to samo znanici.

Oves smo spravili v snope in sedaj čakamo, da pridejo s strojem in ga nam omlatijo. Mislím, da ga bomo imeli ravno toliko kot lani, okrog 750 bušjev ali mernikov.

Kar me pa malo jezi je cena koruze za živino. Pomislí, \$2.65 za sto funtov! Petelinčki in jardiče jo pa tako z veseljem zobajo! Sto funtov mi komaj zadostuje za en teden, poleg tega jim moramo pa dati še drugega zrna. Potem se pa še nekateri ljudje jezijo, ko jim človek računa 22c žive teže. Jajca so tu po 32c ducat. Mi imamo perutnino samo za domačo rabo. Ako imam slučajno kaj jajc odveč, jih prodam. Kokoši porabim skoro vse doma, kar jih sedaj ne pojemo, jih pa konserviram za zimo. Ako pa slučajno kak prijatelj vpraša za katero, jo pa tudi dobi.

Leo mi je velel, naj ti povem, ako imaš slučajno kako prijateljico, ki bi rada imela takozvani "rock garden", da naj pride tu gori in si nabere lepih kamnov. Jih dobi lahko kolikor hoče, samo da jih pobere s polja, da jih njemu ne bo treba. Jaz vedno pravim, da ti vražji kamni rastejo. Ne vem koliko vozov smo jih že pobrali s polja, pa jih je vedno več. In, ali

JESENSKE OBLEKE

Pravkar smo prejeli nove JESENSKE OBLEKE, SUITS, KRILA in JUMPERS

Vse najnovejše mode.

Imamo tudi veliko izbero jesenskih oblek v merah od 42 do 52.

SE PRIPOČAMO

Mary's FASHION SHOP

6521 St. Clair Ave.

Odprto imamo od 9 do 7.30 vsak večer razven v sredo, ko je trgovina odprta do 1 popoldne in v soboto je odprta od 9 do 9 ure zvečer.

ni čudno, da na naši strani reke Black River je toliko kamna, da človek kar sanja o njem, na drugi strani morajo iti pa daleč naokoli, da najdejo enega za potrebo.

Oh, nekaj ti moram še povedati. Gospa Seliškar mi je podarila dve po en dan stari goski. Rekla mi je: "samo malo za priboljšek za Zahvalni dan!" Pa sta mi ušli k vodi, ko sta bili že po tri funte težki. Ena je prišla nazaj, drugo pa je menda podlasica umorila. Dobili smo jo namreč mrtvo v vodi. Tako imam sedaj samo eno, pa ji je tako dolgčas, da se mi zdi, kot da joka. Včasih spravlja iz sebe tako čudno žalostne glasove in vedno posluša.

Življenje na kmetiji mi res da spoznavati, da ima v nekaterih stvareh žival boljši razum, kot pa mi ubogi zemljani. Ako pridem slučajno na obisk, ti gotovo povem nekaj zelo smešnih ali resničnih dogodov. Ako jih zapišem tu, mi jih Mary gotovo "cenzurira"!

Sestra Gusti mi je obljubila poset in upam, da se bo že nahajala med nami, ko berte te vrstice. Zelo bi me veselilo, ako bi tudi tebi bilo mogoče priti in se naučiti tega čistega in svežega zraka, katerega imamo v

izobilici tu v Greenwoodu.

V upanju, da se gotovo še oglasiš, sprejmi ti in tvoja družina naše iskrene pozdrave.

Anna Prime.

ZOBEM ŠKODLJIVA VODA

Znano je, da je voda, ki vsebuje tudi malenkostno množino fluorja, zelo škodljiva zobovju, ker razjeda zobno sklenino.

Kot vzgled poročá ameriški zdravnik MacKay usodne posledice take pitne vode iz mesta Oakley v državi Idaho. Mestni vodovod se je poprej napajal iz studencev, kjer je vsebovala voda šest fluorovih ionov na milijon.

Razjedena zobna sklenina je bila takrat običajen pojav med prebivalstvom. Pred nekoliko leti so pa zajeli za vodovod druge vrelce, katerih voda vsebuje le 0.5 fluorjevih ionov na milijon.

Usodne posledice niso izostale. Pri otrocih, ki so pili samo novo vodo, ni več opaziti razjedene zobne sklenine.

SKEBE & ULLE

PLUMBING AND HEATING CO.

15601 WATERLOO ROAD

KENMORE 7248

Nanovo položimo vodne cevi in čistimo odvodne kanale. Dajte vaše naprave za gretje na paro in vročo vodo sedaj pregledati! — Mi prodajamo plumberski in grelni material ter istega tudi instaliramo.

Nočni klici: MIKE SKEBE—KE 4614 — AL ULLE—IV 1788

DR. P. B. VIRANT — Optometrist

PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00

Zvečer: 6:30 do 8:30

v sredo in soboto 9:30 do 12:30

15621 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio

v poslopju North American Banke

Za sestanek pokličite IVanhoe 6436

THE KAY SHOE CO.

6204 St. Clair Ave.

NAZNANJA

SELITVENO RAZPRODAJO

IN O. P. A. RELEASE NO. 107

USNJENI ČEVLJI

ZA ŽENSKÉ IN ODRASLA DEKLETA

preje \$4, \$5, in \$6

PROSTI RACIJE, po samo \$3.50

HIŠNI COPATI — 79c in 98c

ŽENSKI ČEVLJI

prosti racije \$1.97

OTROŠKI ČEVLJI — \$1.47

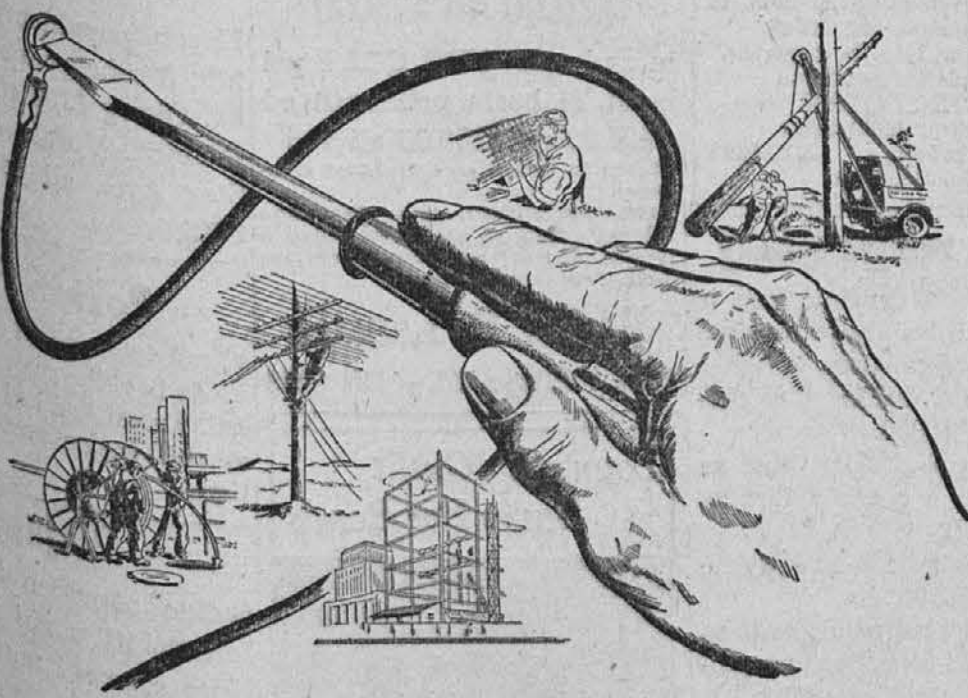
THE KAY SHOE CO.

se bo nahajala po 15. septembru na 6418 ST. CLAIR AVE.

NASPROTI SLOV. NAR. DOMA

Posebnost: Prinesite ta oglas in dobili boste z vašim nakupom dvojne znamke.

Zmaga...

JE NAŠ SIGNAL ZA "Iti naprej"

● Zdaj, ko je vojna končana, smo pripravljeni se lotiti drugega velikega dela—namreč spraviti ameriško telefonsko službo nazaj na stališče mirnega časa, in še nadalje izboljšati to, kar je že sedaj najboljša telefonska služba na svetu.

To bo največje podvzetje mirnega časa v naši zgodovini. Več kot 90.000 družin čaka na telefonsko službo samo v področju Ohio Bell sistema. V vsej deželi ima Bell sistem 2.000.000 neizpolnjenih naročil za službo.

Nemogoče bo takoj preskrbeti to službo za vse, ki jo hočejo imeti. Tovarne morajo biti preosnovane iz vojne za civilno produkcijo, poslopja morajo biti zgrajena in za milijone dolarjev vrednosti umetno sestavljenih aparatov izgotovljenih in vzpostavljenih, predno bodo mogla biti naročila izvršena. V najboljšem slučaju bodo pretekli meseci, predno bodo dobili telefonsko službo vsi, ki zdaj nanjo čakajo.

Toda konec vojne pomeni, da pojdemo s polno brzino naprej. Vsi naši viri bodo izrabljani do skrajnosti, da preskrbijo več službe večjemu številu oseb v čim najkrajšem času.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Receives Jap's Reply

Max Grassli, left, Swiss charge d'affaires, shown when he delivered to James F. Byrnes, U. S. secretary of state, the Japanese reply to unconditional surrender.

Pomladni sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

★

Priredil I. H.

(Nadaljevanje)

Pri teh besedah Gabrijela poblede. Ali se ji dekle ne posmehuje zlobno? Mogoče jo že njene sluškinje zaničujejo? Toda naglo se zave; zastonj ni bila izurjena svetovna dama.

— Šele danes pridete s tem? — Saj sem vam že včeraj naročila!

— Ne, milostljivo gospa, o tem ni meni nič znanega, — odgovori izjavljaje dekle.

— Ne odgovarjajte mi! Sama vem najbolje! Saj nikdar ne poslušate, kadar vam kaj rečem. Sploh pa z vami nisem prav nič zadovoljna.

— Potem lahko takoj grem — pravi dekle drzno.

— Takoj zapustite sobo, — ji zapove Gabrijela.

Z zaničevalnim nasmehom okoli svojih ust se dekle vkloni Gabrijelinemu povelju. O, ni bila tako neumna in je spoznala svojo milostljivo.

Glasno ihte, se vrže Gabrijela na divan. Torej tako daleč je šel v svojem sklepu, da ne mara imeti ž njo nobenega opravka več. Mogoče hoče storiti to samo zaradi tega, da bi ji napravil življenje nezgodno, da bi šla, toda veselja, da bi mu dala prostost, mu ne bo nikdar napravila. Sama si bo za svoje žalostno življenje doma že našla razvedrila; potovala bo in se zabavala; tudi brez njega bo lahko izhajala. Za njegovo strogost ga bo še mučila, saj je poznala njegovo slabo stran.

Zmagoslaven nasmeš se razlije okoli njenih ust; otere si solze ter si pred zrcalom poravnava kodrček na čelu. Njen načrt je bil gotov, predvsem mora domači spor skrivati pred služkinjami, da ne pride o tem nič v javnost. Mnogo jih je poznala, ki so ji zavidale zaradi njenega lepega moža. Te zmage, da on za njo nič več ne mara ne smejo imeti!

Tako tedaj živita oba zakonca skupaj dalje. Wolf izkazuje svoji ženi mirno uljudnost, tako doma, kot v družbi. Nad njega je prišlo nekaj trdega, mrzlega, da se je včasih stresla, ko ga je pogledala. V prostem času, kolikor ga ni posvetil svojemu sinu ali pa delu, je bil navadno v klubu; Gabrijela pa si je preganjala čas v družbi, na koncertih in gledališču.

Na videz se ni prav nič brigal za njo, toda vedno je pazil na njo; dovolj pa je bila premetena, da je to opazila in se je ravnala po njegovih besedah, da ni imel vzroka spoditi je.

V februarju je njen oče odpotoval na Rivijero in je vzel tudi hčer s seboj. Ko se prične poletje, sta šla v gore, koncem poletja pa v Ostende. Wolf ji ne bi nikdar dovolil, da bi potovala sama.

Z Ulrihom se je razgovoril o svojem stališču in je odklonil vsak njegov predlog o kakem posredovanju. Stari Ulrih je pod tem že trpel, posebno še, ker si je moral priznati, da je imel Wolf prav. Saj je poznal muhe svoje hčere, pa vseeno se mu je smilila in zato jo je jemal na svoja vsakoletna zabavna potovanja.

Cas, ko je bil Wolf s svojim otrokom sam doma, se je obema zdel najlepši. Pod skrbnim vodstvom ljubeznivega očeta je otrok telesno in duševno lepo napredoval in vsakdo, ki je videl lepega otroka, ga je moral imeti rad.

IV.

Bilo je koncem septembra, ki je bil to leto zelo radodaren s slabim vremenom. Huda burja se je menjavala z nalivi, da je bilo kot v novembru.

Družabno življenje se je pričelo. Sodni svetnik Vesel je otvoril sezono z proslavo rojstnega dne svoje žene.

Po mestu je bilo že dolgo prej o tem govorjeno, kajti vsi so ga poznali kot dobrega družabnika, ki je vsakikrat podal svojim gostom kaj mikavnega in zabavnega. Zato so vsi z veliko napetostjo čakali na ta večer — tudi Gabrijela, ki se je namenila, da bo oblekla eno izmed štirih dragocenih oblek in drag nakit, kar ji je oče kupil v Parizu.

Njeno srce se je dvigalo v pričakovanju, kako jo bodo vsi občudovali in zavidali. Na letovišču se je nekoliko odebela in iz nje je puhtelo zdravje in svežost.

Tudi Wolf se je razvedril na manevrih. Telesni napor so dobro vplivali na njegovo telo in bolehnost bledoba njegovega obraza se je umaknila zdravejši barvi.

Gabrijela si je mislila, da bo dolga ločitev prinesla spravo ter se je proti Wolfu kazala ljubeznivo. Zato pa se Wolf ni zmedel, temveč se je proti njej vedno obnašal z mirno, hladno uljudnostjo, tako da je prene-

hala s poskusi pridobiti ga zopet zase.

— Ali si ne bi hotel ogledati obleko, katero bom nocoj nosila? — vpraša Gabrijela, ko sta sedela pri kosilu, — je zelo lepa in mislim, da ti bo ugajala.

— Rad, toda prej moramo pojesti, — ji odgovori uljudno.

— Kdaj se vrneš danes večer? Gotovo ne pozno.

— Ne morem ti še povedati. Ravno danes imam mnogo opravila. Pred šestimi bom težko prišel. Sicer pa mi ne vzame mnogo časa obleči se.

— Na današnji večer se zelo veselim; pri Veselovih je vedno tako lepo. Ali ne greš tudi ti rad?

— Gotovo; tam sem vedno zelo rad, četudi, kot veš, nisem prijatelj velikih družb in pojednin.

Tedaj pa zagleda Lazota, ki sedi poleg njega in na krožniku samo meša, ne da bi jedel.

— Kaj pa je s teboj, Lazo? Saj nič ne ješ. Tako tiho si — ali ti kaj manjka?

— Da, papa, — Lazota boli glava, — pravi s slabim glasom.

— Že prej je tožil, da ga boli glava, gospod stotnik, — pripomni gospodična, — tudi se ni tako lepo igral kot drugače.

— O, saj ni tako nevarno, Lazo, ne bo nič hudega, — pravi Gabrijela, medtem ko nagubanič čelo.

— Poglavitno je, Wolf, da ne je frikase, — sam pa si rekel, da se mora na vsako jed navaditi.

— Gotovo, — odvrne Wolf, — to tudi mora; če pa se nepočuti dobro, ga k temu ne bomo

sili, drugače mu lahko škoduje. — Ali te hudo boli? — ga vpraša ljubeznivo.

Otrok položi svojo glavo na očetovo ramo in zapre oči.

— Ne preve; toda zebe me in sem zelo truden.

Skrbno Wolf položi svojo roko na otrokovo čelo in potiplje njegovo žilo.

— Gabrijela, mislim, da v Lazotu tiči kaka bolezen. Ima mrzlico.

Nejevoljna opazuje Gabrijela moža. V svoji pretirani skrbnosti bi bil še v stanu odgovoriti udeležbo pri nocojnji družbi. Sicer ni bila brezsrčna mati in je imela otroka rada, — toda, da je Wolf vedno isti, že ni bilo več lepo!

Gabrijela prime otroka za roko in mu ljubeznivo reče:

— Moj srček se je gotovo včeraj na potu k staremu papanu pri tako slabem vremenu prehladil. Pozneje ti bomo napravili mokre oblake in gospodična ti bo pripovedovala kako povest; ali pa greš mogoče rajši v posteljo?

Mesto odgovora Lazo samo odkima z glavo.

— Zdaj vidiš, Wolf, — reče Gabrijela nekoliko olajšana, — saj ni nič posebnega, drugače bi hotel v posteljo.

Wolf vzame otroka v naročje.

— Ali te še kaj drugega boli? Ali te boli grlo, kadar požiraš? — vpraša skrbljivo.

— Ne, papa, samo glava me boli.

— Zdaj moram iti, Gabrijela! — Ako bo slabši, moramo za

Za delavce

Za delavce

LIVARJI

Izborna prilika pri

NATIONAL MALLEABLE & STEEL CASTING CO.

Nobenih težav vsled preosnove

Civilna produkcija v polnem razmahu

Smo 77 let na uslugo transportacijskim industrijam

The National Malleable & Steel Casting Co.

10590 Quincy Ave.

danes zvečer odpovedati, četudi bi mi bilo to težko. Saj drugače nisem tako boječ, sam ne vem, kako to pride, toda slišal sem, da je sedaj v mestu mnogo otrok bolnih za škrlatno in difterijo.

— Za zdaj še ni nikakega povoda za bojazen, Wolf. Vrhmi mi, da tudi jaz kot mati, nekaj vem o tem. Glava te bo že nehala boleti, kaj ne Lazo?

— Da, mama.

(Dalje prihodnjic)

Mali oglasi

Proda se

hišo na 865 E. 75 St.; 6 sob spodaj, 6 zgoraj, 2 forneze, vse v dobrem stanju. Poizve se pri lastniku na zgornjemu naslovu.

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HE. 3028

The Florence Dress Shoppe

Popolna zaloga vsakovrstnih oblek za ženske in dekleta.

Vse mere

644 EAST 185th ST.

Izvršujem vsa stavbena dela, ki so potrebna pri hišah.
Predelujem hiše in trgovine.
Brezplačen proračun
JOHN ROTAR
Building Contractor
1494 E. 222nd St. KE. 4323
Euclid, Ohio

Hiše naprodaj

10 sob, za 2 družini; finiš iz trdega lesa; dva vhoda; dve garaži, velika lota. Cena \$6600.

8 sob, za 2 družini; dva forneza. Cena \$5950.

8 sob, za 2 družini; tudi za eno družino 4 sobe; 3 fornezi. Cena \$7200.

6 sob, zidana hiša za eno družino. Cena \$6200.

10 sob za 2 družini; tudi za eno družino 4 sobe. Se mora prodati, da se uredi zapuščino.

Vse te hiše se nahajajo v slovenski naselbini v Collinwoodu.

Joseph Globokar

986 E. 74 St.
HE. 6607.

WHERE THE FUEL GOES

AN ARMY TRANSPORT
burns 33,000 gallons of fuel oil
a day.

Mali oglasi

Hiši naprodaj

1274 E. 167 St., 8 sob za eno družino; 5 spodaj, 3 zgoraj, 50 čevljev lota. Sedaj je prazna in se lahko takoj vselite.

6 sob za eno družino na Ridpath Ave. 4 sobe spodaj, 2 zgoraj, lepa lota, garaža za 2 avta, gorkota na vročo vodo. Se prodaja po zmerni ceni.

Daniel Stakich

15813 Waterloo Rd.
KE. 1934

Odda se v najem

eno sobo, kjer si lahko tudi sami kuhate. Vpraša se na 19571 Tyrone Ave., med E. 185 in E. 200 St.

NE ČAKAJTE!

Sedaj je čas, da si izberete fin FUR COAT

STERLING suknjo

iz volnenega blaga, direktno iz tovarne, katere dobite pri meni vedno po najnižjih cenah v Clevelandu.

SUKNJE IZ BLAGA, katere se prodajajo od \$35.00 do \$79.00

so pri meni samo \$29.00 do \$79.00

in če kupite FUR COAT pri meni, si boste prihranili od \$25.00 do \$150.00 ali več

odvisno je kakšne cene Fur Coat si izberete.

Samo me pokličite, da se dogovorimo kdaj da pridem po vas in vas peljem v tovarno, kjer si boste lahko izbrali kar želite. Nam se priporočam

Benno B. Leustig

1034 Addison Rd. EN 3426

Lounging Outfit

Saves For Bonds

Luxurious lounging pajamas with Chinese influence. Made of coral rayon, accented with turquoise collar and trim, they won a prize in a recent national sewing contest. Sewn at home, wardrobe extras are much less expensive. Buy and hold War Bonds while you sew and save.

Za delavce

LIVARJI
CORE MAKERS
POMOČNIKI

Stalno delo
Vprašajte za
MR. WILLIAM COWLEY

Forest City Foundry Co.

2500 W. 27th St.

DELATJE V MODERNEMU POSLOVU
THE TELEPHONE CO.
potrebuje

ŽENSKKE delavke hišnih

Downtown poslovanje

Stalno delo—Dobre

Polni ali delni delo

6 večerov v tednu

5:10 do 1:40 zj.

Zglasite se na

Employment Office

700 Prospect Ave.,

od 8. zj. do 5. pop.

razven ob nedeljah

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

Moški 30 do 50 let

izkušnja ni potrebna

Potrebujemo takoj delo na prostem; za sušenje in obrezovanje dreves

Dobra plača in stalno

A. E. HANSON

10609 St. Clair Ave.

Urad je zgoraj

GL 3397

Mali oglasi

Hiša naprodaj

11 sob, popolnoma opremljena; 3 sobe prazne za najem. Okrog \$100 mesečno. Vpraša se na Star Ave., ali pokličite 2616.

Pošten fant

bi rad dobil eno ali dve hiši, ko da bi si kaj malega za stanovanje. Kateri ima kaj takega, pošlji naslov uredništvu lista.

Vojak,

častno odpuščen iz vojske, želi dobiti v najemu eno ali dve sobi pri mirni okolici Slov. del. na Waterloo Rd. ali E. 185 St. Kdor ima za oddati, pošlji klič PO 7333.

Vas muči nadv.

Pri nas si lahko nadv. boljše olajšavo za to leto. Zdravilo je poceni, pa dobite denar nazaj.

Mandel Drug

LODI MANDEL

Slovenska lekarna

15702 Waterloo

IV. 9611

Odprto 9:30 do 10:00

Zaprto ves dan ob nedeljah

NORTHERN FURNITURE

Fornize inštaliramo

pravimo vsakovrstne

z novimi ali rabljenimi

1172 E. 79 St.

HE 4146

KUPUJTE VOJNE

NAZNANILO O OTVORITVI

še ene trgovine

Slovenske zadružne zveze

na 821 East 222nd St.

(Preje Petrich's Market)

v soboto, 1. sept.

polno zalogo grocerije, zelenjave in sveže mesenine

Prijazno ste vabljeni, da obiščete našo novo trgovino in se seznanite z podrobnosti kako lahko postanete član naše skupine in si prihranite denar.

DRUGE TRGOVINE SLOVENSKE ZADRUŽNE ZVEZE

SE NAHAJAJO NA:

667 EAST 152nd ST. — GLENVILLE 6316

16201 WATERLOO RD. — IVANHOE 1248

712-14 EAST 200th ST. — IVANHOE 3562